

A 1572/kultur

Fremlagt af:
Kultur- og
Uddannelsesudvalget

J.nr. 12-00252-1

Udvalgsforslag om ungdomsarbejdsløshed - en nordisk krisepakke

1. Udvalgets forslag

Kultur- og Uddannelsesudvalget foreslår, at

Nordisk Råd rekommanderer Nordisk Ministerråd,

at kortlægge og udveksle nordiske erfaringer og *best-practice* vedrørende uddannelsespolitiske og arbejdsmarkedspolitiske tiltag så som virksomhedernes sociale ansvarlighed og incitamentsstrukturer der er knyttet hertil, og som kan være med til at øge jobskabelsen i form af flere elev-, lærlinge- eller praktikpladser for unge, – og gerne så erfaringerne formidles i den nordiske ressourcebank, etableret af Nordisk Velfærdscenter, der indeholder *best-practice*, som kan stimulere 16-25-årige til at gennemføre videregående oplæring med henblik på job

at kortlægge og udveksle modeller for partnerskaber, der knytter kommuner, uddannelsesinstitutioner og virksomheder sammen med henblik på at samarbejde om skræddersyede uddannelses- og oplæringsforløb, der hjælper de (udsatte) unge til at komme i job

at Nordisk Råd får mulighed for at deltage og medvirke (f.eks. med observatørstatus) på det planlagte Job-Topmøde i maj 2013, hvor de nordiske statsministre og arbejdsmarkedsmministre er værter for en konference i Stockholm omhandlende ungdomsarbejdsløshed

at der på sessionen 2013 v/ Nordisk Ministerråd gives en redegørelse vedrørende nye tiltag igangsat for at imødegå ungdomsarbejdsløsheden, herunder ikke mindst, hvilke jobskabelsesinitiativer som social ansvarlighed og incitamentsstrukturer for virksomhederne, der kan anbefales i bestræbelserne på at nedbringe ungdomsarbejdsløsheden i Norden

at vedtage og iværksætte en fællesnordisk ungdoms-krisepakke baseret på fælles erfaringsudveksling og *best-practice* i Norden. En nordisk ungdoms-krisepakke / strategi bør tage udgangspunkt i de enkelte nationale jobpakker og krisepakker der måtte findes i Norden, og skal indeholde en konkret nordisk handleplan som hurtigst muligt kan operationaliseres på tværs af de enkelte lande i Norden for at landene samlet set optimerer synergigivende arbejde omkring mobilitet og jobskabelse i Norden med det formål at nedbringe den voksende ungdomsarbejdsløshed

Nordisk Råd

A 1572/kultur

Fremlagt af:
Kultur- og
Uddannelsesudvalget

J.nr. 12-00252-1

2. Baggrund

Kultur- og Uddannelsesudvalget ønske at fremme et nyt forslag til en fællesnordisk krisepakke, der kunne være med til at øge fokus på nogle af Nordens problemer inden for ungdomsarbejdsløshed. Sverige har som formandsskabsland i Nordisk Ministerråd også et hovedtema i 2013 som er relateret til ungdomsarbejdsløshed.

Op mod 20 % af en nordisk ungdomsårgang har ikke en uddannelse eller et job. Mange falder ud af grundskolen og opnår ikke de basale færdigheder, dette gælder ikke mindst drenge og unge med indvandrerbaggrund. Mange af de unge havner i ungdomsarbejdsløshed. Flere af de nordiske regeringer har en målsætning om at 95 % af en årgang skal gennemføre en ungdomsuddannelse og i sidste ende også opnå kvalifikationer med henblik på at få et job.

Kultur- og Uddannelsesudvalget ønsker at det tværsektorielle fokus er en vigtig pointe, der skal medtages i ungdoms-krisepakken. Med det tværsektorielle menes, at der skal være en tydelig kobling mellem de uddannelsespolitiske, arbejdsmarkedspolitiske og socialpolitiske tiltag. Uddannelsespolitiske tiltag såsom forskning og kortlægning af mulige løsninger på frafaldsproblematikken, arbejdsmarkedspolitiske tiltag, f.eks. entreprenørskab og virksomhedernes sociale ansvarlighed samt incitamentsstrukturer knyttet hertil. Socialpolitiske tiltag kan f.eks. være arbejdet for at bryde med den negative sociale arv. Udvalget ønsker således en bred tilgang med inkludering af alle disse tiltag.

Derudover er de sociale klausuler, hvor virksomheder med en kontrakt på en vis størrelse skal udløse et antal jobs til unge, endnu et initiativ der er værd at medtage som et initiativ i en ungdomskrisepakke. De sociale klausuler medvirker til en social ansvarlighed hos virksomhederne, og er en vej til jobskabelse.

3. Udvalgets synspunkter

Ungdomsarbejdsløshed har i flere sammenhænge været på dagsordenen og er et aktuelt problem i de fleste nordiske lande. Ungdomsarbejdsløshed er et fælles generelt problem i Norden, som er blevet diskuteret og undersøgt og de nordiske lande er kommet med diverse tiltag for at løse problemet.

I foråret 2013 vil Sverige være vært for et Job-Topmøde mellem de nordiske statsministre og arbejdsmarkedsministre, og planen er at sætte fokus på problemet omkring ungdomsarbejdsløshed i fællesnordisk regi, under overskriften "Flere unge i arbejde i de nordiske lande". Her skal foretages en bred udveksling af erfaringer mellem de nordiske lande om foranstaltninger for at sikre at flere unge kommer ud på arbejdsmarkedet.

Kultur -og Uddannelsesudvalget foreslår at der på baggrund af de nordiske landes forskellige erfaringer og gode initiativer inden for området, udarbejdes en *Nordisk Krisepakke for Ungdomsarbejdsløshed*, altså en strategi og en fællesnordisk handlingsplan for at nedbringe

antallet af unge arbejdsløse i de Nordiske lande. Det er vigtigt at under-
understrege at Kultur- og uddannelsesudvalget ønsker en konkret
handlingsplan der kan føre til operationalisering så hurtigt som muligt, da
dette er et akut problem, som man ønsker at handle på i nærmeste
fremtid.

Nordisk Råd

A 1572/kultur

Fremlagt af:
Kultur- og
Uddannelsesudvalget

J.nr. 12-00252-1

Kultur- og Uddannelsesudvalget vil gerne kvittere for, at det svenske
formandskab i Nordisk Ministerråd i 2013 har udset fire overordnede
temaer: Social eksklusion, konkurrencraft, bæredygtighed og demografi.
Og at ét af hovedtemaerne i den forbindelse vil blive
Ungdomsarbejdsløshed. Yderligere har Kultur- og Uddannelsesudvalget
taget ad notam at ministerrådet, i regi af NORDBUK, tillige vil foranstalte
en systematisering af forskning indenfor temaet ungdomsarbejdsløshed,
hvilket vil være en relevant kortlægning af ny viden i denne
sammenhæng. Videre har Nordens Velfærdscenter (NVC) fået i opdrag at
oprette, udvikle og lancere en nordisk ressourcebank over programmer og
tiltag, som har opnået gode resultater for at stimulere 16-25 årige til at
gennemføre en ungdomsuddannelse eller komme ind på arbejdsmarkedet.

Disse tiltag kan samlet set bidrage med erfaringsudveksling og øget
kundskab om, hvordan man kan reducere ungdomsledigheden og
langtidsledigheden og desuden indtænke behovet for at sikre en
tilstrækkelig arbejdsstyrke med de rette kvalifikationer i Norden på
længere sigt. De nordiske lande har en lang række erfaringer omkring,
hvordan uddannelse, lovgivning, fri bevægelighed i uddannelser og på
arbejdsmarked kan påvirke og lette de unges indtræden på
arbejdsmarkedet. I Norden findes der desuden fælles erfaringer i forhold
til, hvordan ikke Nordboere eller indvandrere ofte har sværere ved at
gennemføre uddannelse og derfor også har sværere ved at finde fodfæste
på arbejdsmarkedet. Udvalget vil således gerne hilse Ministerrådets nye
satsningsområde "Flere unge i arbejde i Norden" velkomment. Kultur- og
Uddannelsesudvalget vil se frem til, at der i løbet af 2013 vil blive
gennemført et bredt udbytte af erfaringer mellem de nordiske lande
omkring tiltag, der kan forbedre de unges muligheder for at få fodfæste
på arbejdsmarkedet og for at lette overgangen mellem uddannelse og job.
I forlængelse af erfaringsudvekslingen opfordrer Kultur- og
Uddannelsesudvalget til, at der udarbejdes en ungdoms-krisepakke, som
skal være en konkret fælles nordisk handlingsplan, der iværksættes og
operationaliseres for at nedbringe antallet af unge arbejdsløse. Slutteligt
vil Udvalget gerne henvise til betænkningen " Gensidig anerkendelse af
erhvervsuddannelser i Norden", som er et andet initiativ fra Nordisk Råds
side, der også har til formål at forbedre mobiliteten mellem de nordiske
lande.

4. Konklusion

Med udgangspunkt i de store udfordringer omkring
ungdomsarbejdsløsheden og på baggrund af ovenstående foreslår Kultur-
og Uddannelsesudvalget, at

Nordisk Råd rekommanderer Nordisk Ministerråd,

at kortlægge og udveksle nordiske erfaringer og best-practice
vedrørende uddannelsespolitiske og arbejdsmarkedspolitiske tiltag
så som virksomhedernes sociale ansvarlighed og
incitamentsstrukturer der er knyttet hertil, og som kan være med
til at øge jobskabelsen i form af flere elev-, lærlinge- eller
praktikpladser for unge, – og gerne så erfaringerne formidles i den
nordiske ressourcebank, etableret af Nordisk Velfærdscenter, der
indeholder best-practice, som kan stimulere 16-25-årige til at
gennemføre videregående oplæring med henblik på job

at kortlægge og udveksle modeller for partnerskaber, der knytter kommuner, uddannelsesinstitutioner og virksomheder sammen med henblik på at samarbejde om skræddersyede uddannelses- og oplæringsforløb, der hjælper de (udsatte) unge til at komme i job

Nordisk Råd

at Nordisk Råd får mulighed for at deltage og medvirke (fx med observatørstatus) på det planlagte Job-Topmøde i maj 2013, hvor de nordiske statsministre og arbejdsmarkedsministre er værter for en konference i Stockholm omhandlende ungdomsarbejdsløshed

A 1572/kultur

Fremlagt af:
Kultur- og
Uddannelsesudvalget

at der på sessionen 2013 v/ Nordisk Ministerråd gives en redegørelse vedrørende nye tiltag igangsat for at imødegå ungdomsarbejdsløsheden, herunder ikke mindst hvilke jobskabelsesinitiativer som social ansvarlighed og incitamentsstrukturer for virksomhederne, der kan anbefales i bestræbelserne på at nedbringe ungdomsarbejdsløsheden i Norden

J.nr. 12-00252-1

at vedtage og iværksætte en fællesnordisk ungdoms-krisepakke baseret på fælles erfaringsudveksling og best-practice i Norden. En nordisk ungdoms-krisepakke / strategi bør tage udgangspunkt i de enkelte nationale jobpakker og krisepakker der måtte findes i Norden, og skal indeholde en konkret nordisk handleplan som hurtigst muligt kan operationaliseres på tværs af de enkelte lande i Norden for at landene samlet set optimerer synergigivende arbejde omkring mobilitet og jobskabelse i Norden med det formål at nedbringe den voksende ungdomsarbejdsløshed

Göteborg den 27. september 2012

Bjørt Samuelsen (T)

Göran Montan (M)

Hans Frode Kielland Asmyhr (FrP)

Høgne Hoydal (T)

Maria Tolppanen (saf)

Olemic Thommessen (H)

Peter Johnsson (S)

Sinuhe Wallinheimo (saml)

Sjúrður Skaale (Jvfl.)

Tuula Peltonen (sd)